

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

25 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte
Judecători

Timofti Vladimir
Țurcan Anatolie
Cobzac Elena

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Cecan Mihaela în numele inculpatului Margină Ilie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 martie 2020, în cauza penală privindu-l pe

Margină Ilie xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în s. Cristești, r-nul Nisporeni.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 28.11.2018 – 18.12.2019;

Instanța de apel: 22.01.2020 – 04.03.2020;

Instanța de recurs: 22.06.2020 – 25.11.2020.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni, sediul Central din 18 decembrie 2020, adoptată în conformitate cu art.364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Margină Ilie Constantin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.155 Cod penal la pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 560 unități convenționale, ceea ce constituie 28 000 lei.

S-a dispus încasarea de la inculpatul Margină Ilie în beneficiul statului cheltuielile judiciare în mărime de 187,50 lei.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, instanța de fond a reținut că, inculpatul Margină Ilie la data de 20.08.2018, în jurul orelor 17:00, se afla în gospodăria lui Olaru Victor, în s. xxxxx, r-l. xxxxx, urmărind scopul amenințării cu omor, intenționat din cauza relațiilor ostile, fiind în stare de ebrietate alcoolică, a adresat cuvinte injurioase lui Bocșănean Alexei. Totodată, a luat un cuțit de bucătărie de pe masă și l-a îndreptat în

regiunea gâtului acestuia amenințându-l cu moartea. Tot atunci, cu aceeași intenție infracțională a îndreptat cuțitul în regiunea abdominală a lui Bocșănean Alexei provocându-i acestuia tulburarea liniștii și sentimentul de frică pentru viață și sănătatea proprie, amenințare care în acel moment a fost percepută ca fiind reală .

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către inculpatul Margină Ilie, prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.155 Cod penal a-i stabilit pedeapsa sub formă de 135 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

În motivarea cerințelor sale s-au invocat următoarele aspecte:

- pedeapsa sub formă de amendă aplicată inculpatului nu este echitabilă, deoarece face imposibil executarea acesteia din lipsa de surse financiare;

- inculpatul dorește de a executa pedeapsa în formă de muncă neremunerată în folosul comunității, anume prin această pedeapsă inculpatul este în stare de a percepe vinovăția cu asumarea executării pedepsei;

- instanță de judecată a stabilit că circumstanțe agravante nu sunt, antecedente penale nu sunt. În baza acestei constatări, instanță eronat a ajuns la concluzia precum că inculpatul trebuie să achite amenda în mărime de 28000 lei sau aceasta este imposibil de a fi executat;

- instanță de judecată a stabilit că inculpatul are mai multe amenzi contravenționale, astfel se prezumă că pedeapsa cu amendă nu duce la corectarea inculpatului sau mai corect spus nu are de unde achita amenzile contravenționale;

- conform constatărilor inculpatul are mai multe amenzi contravenționale neachitate, deci instanță urma de a ajunge la concluzia aplicării pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 martie 2020, a fost respins ca nefondat apelul inculpatului și menținută sentința fără modificări.

4.1. Instanța de apel a reținut că, probele administrate la cauza penală sunt pertinente și utile, coroborează cu întreaga sistemă de probe și demonstrează cu certitudine vina inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, prevăzută de art.155 Cod penal după indicii calificativi amenințarea cu omor ori cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății, dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări.

Referitor la numirea pedepsei, instanța de apel a reținut că, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.6, 7, 61, 75 Cod penal, respectiv, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În susținerea poziției sale, instanța de apel a notat că acțiunile inculpatului Margină Ilie au fost încadrate în baza art.155 Cod penal, infracțiune care în conformitate cu art.16 Cod penal, se califică ca infracțiune „mai puțin gravă”.

La caz, componența de infracțiune prevăzută de art.155 Cod penal prevede pedeapsa cu amendă în mărime de la 550 la 750 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 1 la 3 ani.

Conform prevederilor alin.(8) art.364¹ Cod procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Reieșind din prevederea pre-citată, limitele pedepselor prevăzute de art.155 Cod penal, vor constitui: amendă de la 500 la 562,5 unități convenționale, muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 160 de ore, închisoare de la 8 luni până la 2 ani.

În conformitate cu art.art.76, 77 Cod penal, circumstanțe atenuante sau agravante la stabilirea pedepsei în privința inculpatului Margină Ilie, instanța de fond nu a stabilit.

Astfel, la stabilirea pedepsei în privința inculpatului Margină Ilie, instanță de fond a ținut cont de personalitatea inculpatului, care anterior s-a mai aflat în conflict cu legea penală, neavând antecedente penale (f.d.44-45), vârsta inculpatului, starea socială și familială, faptul că se caracterizează din punct de vedere negativ (f.d.39), nu se află la evidența medicului psihiatru sau narcolog (f.d.42-43), partea vătămate nu are pretenții, în perioada anilor 2012-2016 inculpatul Margină Ilie a comis un șir de contravenții.

De asemenea, instanța de apel a menționat că, instanță de judecată călăuzindu-se de gradul prejudiciabil al infracțiunii, de necesitatea de apărare împotriva comiterii a astfel de infracțiuni, reținând că aplicarea pedepsei trebuie să contribuie la corectarea inculpatului, să-l rețină de la comiterea unei noi infracțiuni, să dezvolte anumite calități de persoană ce ar respecta legea, că săvârșirea infracțiuni nu reprezintă un incident în viața inculpatului, corect a conchis că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă prin aplicarea unei pedepse sub formă de amendă.

Instanța de apel a respins solicitarea inculpatului Margină Ilie privind aplicarea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, deoarece soluția instanței de fond privind aplicarea unei pedepse sub formă de amendă corespunde criteriilor generale de individualizare a pedepsei penale conform art.75 Cod penal, inculpatul solicitând aplicarea unei pedepse sub formă de amendă, respectiv, soluția instanței de fond nu este afectată de careva erori.

De asemenea, instanța de apel a respins și solicitarea inculpatului privind aplicarea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, deoarece în conformitate cu art.62 Cod penal, pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității este mai aspră, iar reieșind din faptul că sentința primei instanțe este contestată doar de către inculpat, instanța de apel nu poate agrava situația inculpatului în propria cale de atac, chiar dacă inculpatul a solicitat aplicarea unei pedepse mai aspre decât cea aplicată de prima instanță.

Reieșind din limita prevăzută de pedeapsa infracțiunii constatate, ținând cont de scopul restabilirii echității sociale, reieșind din circumstanțele stabilite, de gradul prejudiciabil al faptei, principiul individualizării pedepsei, persoana inculpatului, comportamentul inculpatului în timpul și după consumarea infracțiunii, instanța de apel a menținut soluția instanței de fond privind aplicarea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 560 unități convenționale, ceea ce constituie 28 000 lei, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal. Or, soluția instanței de judecată s-a întemeiat pe asigurarea principiului aplicării unei pedepse echitabile, pornind de la evaluarea gradului influenței pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, apreciind obiectiv toate circumstanțele prezentei cauze.

Instanța de apel a apreciat că, pedeapsa penală stabilită de prima instanță nu reprezintă o represiune excesivă, ci se justifică atât pentru reeducarea inculpatului, cât și pentru menținerea ordinii de drept, în conformitate cu scopul preventiv sancționator al pedepsei, așa cum apare enunțat în Codul penal.

În contextul raționamentelor expuse supra, instanța de apel a reținut că, la individualizarea pedepsei penale în privința inculpatului Margină Ilie instanța de fond a avut în vedere criteriile generale de individualizare prevăzute de art.75 Cod penal, și anume: gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Totodată, la individualizarea pedepsei penale au fost respectate limitele de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea incriminată - art.155 Cod penal, așa cum au fost reduse prin aplicarea alin.(8) art.364¹ Cod procedură penală.

5. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, avocatul Cecan Mihaela în numele inculpatului Margină Ilie a atacat-o cu recurs ordinar.

În motivarea recursului recurentul invocă că, pedeapsa sub formă de amendă, aplicată inculpatului este o pedeapsă prea aspră în raport cu factorii determinanți și importanți ai cauzei și anume inculpatul face parte dintr-o categorie vulnerabilă, nu este angajat în câmpul muncii, a conștientizat pericolozitatea acțiunilor sale și a consecințelor generate, a recunoscut vina integral, s-a căit în cele săvârșite, a conlucrat cu organul de urmărire penală, nu are antecedente penale, nu este încadrat în câmpul muncii, nu are careva surse de venit, nu se află la evidența medicului psihiatru și narcolog. Partea vătămată careva pretenții de ordin civil nu are.

Apărătorul consideră că, instanțele de judecată incorect au aplicat pedeapsa sub formă de amendă, prin prisma prevederilor art.75 Cod penal, deoarece conform circumstanțelor cauzei și înscrisurilor anexate este cert faptul că, inculpatul nu va putea executa pedeapsa, acesta neavând surse financiare, există riscul de a-i fi agravată situația în timpul executării sentinței prin înlocuirea pedepsei cu cea mai gravă.

Deși prin prisma normei legale prevăzute la art.62 Cod penal, munca neremunerată în folosul comunității constituie o pedeapsă mai aspră decât amenda, pentru inculpat în circumstanțele în care nu are surse de venit și nu va putea executa pedeapsa, dânsul vrea să o execute, amenda constituie o pedeapsă mai aspră decât munca neremunerată în folosul comunității.

5.1 În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.11) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

Colegiul reține că în susținerea recursului, avocatul a invocat prevederile art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, care prevăd că *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu a individualizat corect pedeapsa.* Instanța de recurs menționează însă că, prevederile la care se referă autorul recursului nu sunt aplicabile din punctul de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar servi ca temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Colegiul reține că, recurentul deși este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, critică decizia contestată doar în partea ce ține de pedeapsa stabilită inculpatului, considerând-o prea aspră, solicitând în acest sens, aplicarea pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

În acest sens, Colegiul penal reiterează că potrivit prevederilor art.7 Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele atenuante și agravante.

Potrivit prevederilor art.61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și, respectiv, are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

În conformitate cu art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovată de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Colegiul penal menționează că, la stabilirea pedepsei inculpatului Margina Ilie, instanțele judecătorești inferioare au ținut cont pe deplin de principiile de aplicare a pedepsei penale prevăzute de art.61 Cod penal, de criteriile generale de individualizare a pedepsei, stipulate în art.75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, inclusiv de cele enumerate de recurent în recurs, de persoana inculpatului și influența pedepsei asupra corijării și reeducării acestuia, considerând că, corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă prin aplicarea unei pedepse sub formă de amendă.

De asemenea, Colegiul penal remarcă faptul că, circumstanțele invocate de către apărător în recurs, au fost luate în considerare de către instanțele de fond la numirea pedepsei, astfel, argumentele invocate nu pot fi acceptate întru casarea hotărârilor judecătorești.

Astfel, Colegiul penal menționează că instanța de apel respingând cerințele avocatului în partea aplicării pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, corect a statuat că în conformitate cu art.62 Cod penal, pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității este mai aspră, iar reieșind din faptul că sentința primei instanțe este contestată doar de către inculpat, instanța nu poate agrava situația inculpatului în propria cale de atac, chiar dacă inculpatul a solicitat aplicarea unei pedepse mai aspre decât cea aplicată de prima instanță.

Reieșind din limita prevăzută de pedeapsa infracțiunii constatate, ținând cont de scopul restabilirii echității sociale, reieșind din circumstanțele stabilite, de gradul prejudiciabil al faptei, principiul individualizării pedepsei, persoana inculpatului, comportamentul inculpatului în timpul și după consumarea infracțiunii instanța de apel corect a dispus menținerea soluției instanței de fond privind aplicarea pedepsei sub formă de amendă.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, instanța de apel s-a expus argumentat și corect asupra motivelor relevante din cererea de apel și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs acceptă și însușește aceste argumente, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 al hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6§1 din CEDO, obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu

toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În concluzie, Colegiul penal statuează că, temeiurile invocate de către recurent prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, nu s-au confirmat în cauza dată, iar decizia atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului ordinar depus de către avocatul Cecan Mihaela în numele inculpatului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Cecan Mihaela în numele inculpatului Margină Ilie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 martie 2020, în cauza penală privindu-l pe *Margină Ilie xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la **03 decembrie 2020.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena